

Ngô i Việt l c quan

Tác Giả: Nguy n H ng Qu c
Thứ Bảy, 15 Tháng 1 Năm 2011 21:26

H n 70% ng i Việt Nam đ u cho là h đ y l c quan v n n kinh t c a Việt Nam trong năm 2011.

Ng i Việt l c quan? Hình Reuters.

Báo chí trong n c m y ngày đ u năm 2011 loan tin khá nhi u v k t qu cu c thăm dò c a Vi n BVA c a Pháp và Vi n Gallup c a M v m c đ l c quan tr c t ng lai c a dân chúng t i 53 qu c gia trên th gi i.

T ng c ng có 64.000 ng i tham d . Riêng t i Việt Nam có 1000 ng i tham d . Đ c bi t, h n 70% ng i Việt Nam đ u cho là h đ y l c quan v n n kinh t c a Việt Nam trong năm 2011. Đây là t l cao nh t trong t t c các n c. Chính vì th , h u h t các b n tin đ u mang nhan đ : Ng i Việt Nam l c quan nh t th gi i.

Th t ra, đây không ph i là l n đ u tiên ng i Việt Nam đ t đ c danh hi u này. Nh , vào đ u năm 2007, k t qu m t cu c thăm dò t ng t cũng đã đ c công b trên báo chí: 94% ng i Việt Nam đ c h i đ u l c quan v tình hình kinh t trong năm m i so v i n i đ ng h ng hai là H ng Kông ch có 74%; k đ n là Trung Qu c v i 73%; còn t l l c quan trung bình c a các n c thì ch đ ng m c 43%.

Theo cu c thăm dò đ c công b vào đ u năm 2011 này, t l nh ng ng i l c quan Trung

Ngồi và Vị trí quan

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc

Thứ Bảy, 15 Tháng 1 Năm 2011 21:26

Quả cầu bóng rổ trung bình còn 49%, trong khi tỷ lệ trung bình của các nước thì xu hướng rớt thê thảm, chỉ còn 30%.

So với tỷ lệ chung của hai lần thăm dò này, người Việt không những quan tâm mà còn quan tâm hơn nữa đến bóng rổ đáng kinh ngạc. Chúng ta quan tâm hơn hẳn người dân các nước giàu có, phát triển và hơn nữa nhót trên thế giới. Hơn người Mỹ và người Canada (chỉ có 25% quan tâm). Cũng hơn hẳn người dân các nước châu Âu (tỷ lệ người bị quan tâm bóng rổ trong năm 2011 Pháp là 61%, Anh là 52%, Tây Ban Nha là 48% và Ý là 41%).

Số lượng quan tâm cách thức biết như vậy nói lên điều gì?

Trước khi trả lời câu hỏi này, chúng ta nên biết rằng nước được xếp vào loại quan tâm trong các cuộc thăm dò này đều là các nước thuộc châu Á, châu Mỹ Latin và châu Phi, nghĩa là những vùng thuộc loại nghèo khó nhót trên thế giới. Khi tỷ lệ người thuộc khu vực thăm dò, phần lớn báo chí đều nhận thấy: Ngay cả dân Nigeria và Afghanistan cũng quan tâm hơn cả dân Mỹ. Với Afghanistan thì, tuy đời sống nhót trên thế giới, đất nước này đầy những bất ổn, bất ổn định thì họ đã sẵn lòng tài trợ chiến tranh, và cùng với cả hai, nên tham những trận lan truyền, những dân chúng vẫn thấy quan tâm. Còn Nigeria thì báo Le Parisien nhận xét: “Bất chấp đói khát, tham nhũng và đói nghèo thì người dân Nigeria vẫn tin tưởng vào thể thao lại thấy sáng của đất nước họ”.

Tại sao có hiện tượng lạ lùng như thế?

Lý do đầu tiên có lẽ khá đơn giản: với tâm lý, người ta không thể sống mãi với đau khổ và tuyệt vọng. Nhưng, ngày xưa, Nguyễn Du có câu thơ: “Nhân đạo cùng vô hạn o mênh” (người đời cùng không thể có nỗi đau đớn). Nói thì nói vậy, nhưng dù không có nỗi đau đớn đi nữa, người ta cũng phải bám víu vào một cái gì đó để tồn tại. Chẳng bám víu được đành và tuyệt vọng thì không tồn tại kém gì cả là hy vọng, cái niềm hy vọng được đi bóng rổ thành công hay thể thao được như “hết mùa lạnh rồi”, “hết trời lạnh rồi”, “khóc cam lại” hay “bóng cam thái lại”, v.v...

Có điều, trong thế cùng khổ, người ta thường chọn cho mình một niềm nghĩ thật ngu ngốc: Chẳng so sánh với ngày hôm qua. Hôm qua, mình ăn cơm đói; hôm nay được ăn cơm trưa, dù chỉ với một miếng: Măng! Hôm qua, mình đi xe đạp; hôm nay được lái xe máy, dù ra ngoài đường

lúc nào cũng bỏ kẹt xe và lúc nào cũng đi đi n về i nguy c bỏ tại n n: Mng! Hôm qua, đi đâu cũng phải xin giấy phép, hết giấy phép t m về ng đ n giấy phép t m trú; hôm nay, muốn đi đâu thì đi, dù là nh ng cái đi đ y r i ro và bỏ t tr c: Mng!

V i t m nghĩ ng n nh th , ng i ta m t kh năng so sánh v i ng i khác. Ng i dân Nigeria quên h n là cách đây ba m i m y năm, h là m t trong nh ng qu c gia thu c lo i th nh v ng, giàu có và phát tri n h n h n Singapore và Malaysia; bây gi h i n m trong s nh ng n c nghèo khó nh t trên th gi i. Ng i Việt Nam cũng th . S so sánh c a h ch mang tính l ch đ i, t so sánh mình v i chính mình, tr c và sau đ i m i cũng nh năm tr c và năm sau. Hi m ng i ch u nhìn sang các n c khác, chung quanh, ngay trong khu v c, đ th y Việt Nam bỏ h u h t các n c khác qua m t. Qua r t xa. Có khi vài ba ch c năm là ít.

Tr ng Duy Nh t, trong bài “Ng i Việt c quan: có nên vui không?”, ghi nh n:

“M y T t r i (và T t này ch c cũng v y) tôi v quê th y nhi u nhà ti p bia, th m chí bia lon, 333 h n hoi, không còn r u g o nút chu i nh tr c. Mng. B o đó là s thay chuy n l n cũng đúng. Nh ng đó m i là ta nhìn v i ta, nhìn so v i cái bóng c a chính mình. Trong ch ng đó th i gian, mình b c (h n mình) đ c m i th c, nh ng ng i khác h đã bay t i...cung trăng! Vì th , so là so v i thiên h , ch không phải nhìn so v i chính cái bóng c a mình.”

R i ông nh n xét:

“[T]rong khi báo chí t ra h h i tr c k t qu v ch s ni m tin “nh t th gi i” c a ng i Việt, tôi i nhìn đó là m t n i lo. N i lo v cái b n tính ti p nh n các hi n t ng, s th và cu c s ng m t cách r t d dãi theo c m tính, hi m khi bi t l t ng c l i v n đ , đ ch p nh n đ hòa nh p, đ b ng lòng v i th c t i mà ít đòi h i quy t li t cho nh ng thay chuy n l n.”

Cách đây g n hai năm, trong bài “Ng i Việt vô t và c quan v t duy b ng...b ng?”, Nguyễn Ngọc Lanh gi i thích thái đ c quan c a ng i Việt Nam b ng m t nguyên nhân xã h i: thi u thông tin. Ông vi t:

“M t ng i m c tr ng b nh v n có th c quan n u th y thu c và gia đình gi u bỏ t thông tin.

Ngân hàng và Ví dụ về quan

Tác Giả: Nguy&#n H&#ng Qu&#c

Thứ Bảy, 15 Tháng 1 Năm 2011 21:26

[...] M&#t ng&#&i g&#i ti&#n v&#n l&#c quan, n&#u ng&#n h&#ng s&#p v&# n&# bi&#t c&#ch che gi&#u th&#ng tin. Nh&#ng đ&#a con c&#a m&#t gia đ&#nh đ&#ng l&#m v&#o kh&#n qu&#n v&#n c&# th&# c&# v&#t&# và l&#c quan n&#u cha m&# chúng c&# ý gi&#u gi&#m chúng nh&#ng th&#ng tin n&#o đ&#.

“Li&#u c&# th&#u ví d&#? C&#u h&#i là li&#u nh&#ng ng&#&i tr&# l&#i cu&#c đ&#u tra c&# th&#u th&#ng tin đ&# đ&#n đ&#n th&#i đ&# ‘v&#t&# và l&#c quan’, nh&# k&#t qu&# đ&#u tra đ&# c&#ng b&#?”

Tôi nghĩ, ngoài lý do tâm lý và xã hội nêu trên, chúng ta còn có thể giải thích thái độ l&#c quan h&#i c&# ph&#n quá đ&#ng c&#a ng&#&i Vi&#t Nam đ&#&c th&# hi&#n trong hai cu&#c th&#m dò v&#o hai n&#m 2007 và 2010 v&#a qua, b&#ng m&#t ng&#y&#n nh&#n kh&#c n&#a: v&#n hóa.

Nh&#ng b&#n v&# v&#n hóa thì nhi&#u chuy&#n quá.

Thôi, đ&# đ&#p kh&#c.